

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490 276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490 276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-244/18
R:07-04; 010-04

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA
Odjeljenja za obrazovanje
za period 01.01. – 31.12. 2017. godine**

Brčko, juni 2018. godine

SADRŽAJ

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
1. REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
2. UVOD	7
3. OPĆI DIO.....	7
4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
5. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINANSIJSKOG POSLOVANJA IZ PREDHODNE REVIZIJE	8
6. NALAZI I PREPORUKE.....	10
6.1. RUKOVODSTVO I SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
6.2. <i>USKLAĐENOST SA ZAKONSKIM PROPISIMA</i>	12
6.3. <i>PLAN I REALIZACIJA PLANOM PREDVIĐENIH ZADATAKA</i>	13
6.4. PRIHODI I PRIMICI	14
6.5. PLANIRANJE I IZVRŠENJE BUDŽETA	14
6.5.1. Izdaci za bruto plate i naknade zaposlenih.....	15
6.5.2. Izdaci za hranu i prehrambeni materijal	15
6.5.3. Izdaci za gorivo.....	16
6.5.4. Izdaci za kompjuterski materijal	16
6.6. Izdaci po osnovu ugovora o djelu i ugovora o posebnim poslovima.....	17
6.6.1. Izdaci po osnovu o privremenim poslovima nastavnog osoblja	17
6.6.2. Ugovori o posebnim poslovima	18
6.7. GRANTOVI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAMA.....	20
6.8. PLANIRANJE I IZVRŠENJE BUDŽETA KAPITALNIH POTREBA	20
6.9. POPIS IMOVINE I OBAVEZA	21
7. Komentar	22
8. PRILOZI.....	23

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet b.b., telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет б.б., телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

ŠEFU ODJELJENJA ZA OBRAZOVANJE

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja za obrazovanje Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Odjeljenje) za period **01.01.-31.12.2017.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Šef Odjeljenja je odgovoran za finansijsko poslovanje Odjeljenja i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama budžeta. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkrivanje materijalno značajnih grešaka u finansijskom poslovanju Odjeljenja, kao i primjerenost ponašanja revidiranog Odjeljenja nad sredstvima i imovinom koja mu je data na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj: 40/08, 29/14 i 23/16) i primjenjivim okvirom ISSAI revizijskih standarda (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 3/15). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama budžeta i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja

- Odjeljenje, do početka školske 2017/2018. godine, nije na osnovu Plana zapošljavanja završilo planirani prijem u radni odnos nedostajućeg nastavnog osoblja. Te je stoga vršilo angažovanje nastavnog osoblja, za redovno odvijanje nastave u svim obrazovnim ustanovama, zaključivanjem ugovora o privremenim poslovima ili ugovora o djelu, po navedenom osnovu realizovani su izdaci u iznosu od 1.198.705,75 KM (detaljnije u tački 6.5.1. i 6.6.1. Izvještaja).
- Odjeljenje je po osnovu ugovora o posebnim poslovima, angažovalo lica za obavljanje ekonomsko-pravnih poslova, ugovorima nisu regulisane vrste posla i način njihovog izvršenja, što nije u skladu sa odredbama člana 14 stav 1 pod f) Pravilnika o radu o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH. Ne postoje pisane procedure i kriteriji koji bi regulisali način angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova. Po osnovu angažovanja lica zaključivanjem ugovora o obavljanju posebnih poslova isplaćeno je 154.400,00 KM (detaljnije u tački 6.6.2. Izvještaja).
- Izdaci za bruto plate izvršeni su u iznosu od 23.838.781,83 KM, u kojim je sadržano povećanje od 10% za nastavno i medicinsko osoblje bez izvršene izmjene Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH, kao osnove za njihovo planiranje, obračun i isplatu (detaljnije u tački 6.5.1. Izvještaja).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju finansijsko poslovanje Odjeljenja, u toku 2017. godine, **zbog efekata navoda** datih u kvalifikacijama u prethodnom pasusu, nije bilo usklađeno u svim materijalno značajnim aspektima sa važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora

Amra Ilić, dipl. oec.

mr. sci. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

1. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Odjeljenja u 2017. godini, konstatovali smo određene propuste i nepravilnosti. U cilju otklanjanja istih, dajemo sljedeće preporuke:

Potrebno je da Odjeljenje prilikom sačinjavanja Akcionog plana obuhvati sve preporuke date u izvještajima o obavljenim revizijama finansijskog poslovanja prethodnih godina i preduzme aktivnosti na implementaciji istih.

Potrebno je, u cilju efikasnijeg poslovanja, uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnijem ostvarivanju programskih ciljeva Odjeljenja.

Potrebno je provoditi stručno-pedagoški nadzor u svim školama u skladu sa odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dosljedno provoditi stručno-pedagoški nadzor, u skladu sa odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH i Pravilnika o stručnom ocjenjivanju nastavnika, stručnih saradnika, saradnika u nastavi i vaspitača, u dijelu organizovanog praćenja nastave i utvrđivanja rezultata rada nastavnika.

Potrebno je da Odjeljenje, izvrši izmjenu i dopunu Plana osnovnog i srednjeg obrazovanja u Brčko distriktu BiH, u dijelu cjelokupne organizacije mreže osnovnih škola, statusa, sjedišta, naziva, kao i obima i vrste obrazovanja i odgoja u srednjim školama, kako je to regulisano odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama.

Potrebno je, da Odjeljenje iz svoje nadležnosti, blagovremeno donese Plan i program rada koji je sastavni dio Programa rada Vlade Distrikta, kako bi isti bio podnesen Skupštini Brčko distrikta BiH u roku koji je propisan odredbama Statuta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je poduzeti aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Programom rada.

Potrebno je, da Odjeljenje, prilikom sačinjavanja obrazloženja o realizaciji budžeta, dosljedno primjeni odredbe Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta Brčko distrikta BiH, u dijelu analize stalnih sredstava, izvršenja popisa, stope otpisanosti stvari i prava koja podliježu otpisu.

Potrebno je dodatak na bruto plate za nastavno i medicinsko osoblje planirati u skladu sa odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distriktu BiH.

Potrebno je da Odjeljenje dosljedno poštuje odredbe Okvirnog sporazuma, u dijelu roka važenja samog Okvirnog sporazuma, a time i roka važenja bankarske garancije.

Potrebno je da Odjeljenje vrši nabavku goriva od dobavljača koji je odabran kao najpovoljniji u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Potrebno je finansiranje nabavke kompjuterskog materijala, vršiti u skladu sa odredbama Odluke gradonačelnika o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

Potrebno je da Odjeljenje dokumentuje razloge neizvršenja navedenog Ugovora, tj. da li je do neizvršenja došlo krivicom prodavca ili se radi o višoj sili, kako bi isto postupilo u skladu sa odredbama člana 2 Ugovora.

Takođe je potrebno, da Odjeljenje dosljedno poštuje odredbe zaključenog Ugovora o kupoprodaji robe, odnosno kompjuterskog materijala.

Potrebno je blagovremeno izvršiti popunjavanje upražnjenih sistematizovanih pozicija na osnovu Plana zapošljavanja.

Potrebno je da Odjeljenje u tekstualnom dijelu izvršenja budžeta, obrazloži najvažnije uzroke odstupanja izvršenja izdataka u tekućem od izvršenja u istom periodu prethodne godine, u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je zaključivanje ugovora sa nastavnim osobljem o privremenim poslovima, vršiti na osnovu dokumentovane deficitarnosti određenog zanimanja u skladu sa odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH.

Potrebno je donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulisali način angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.

Potrebno je, da ugovori o obavljanju posebnih poslova sadrže sve elemente propisane članom 14 Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu definisanja vrste posla i načina njegovog izvršenja.

Potrebno je, prilikom angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštivati odredbe Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažovanja lica na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora, u okviru visine naknade, odrediti obveznika uplate doprinosa za osiguranje od povrede na radu i profesionalnog oboljenja i obezbijediti njeno izvršenje.

Potrebno je, da Odjeljenje prilikom izvršenja kapitalnog budžeta Odjeljenja zaključuje ugovore o izvođenju radova sa postavljenim realnim rokovima za organizovanje tehničkog pregleda i primopredaju izvršenih radova, kao i plaćanje računa izvođaču u skladu sa odredbama ugovora.

Potrebno je, popis imovine planirati i vršiti u rokovima propisanim Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza.

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠTAJA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA ODJELJENJA ZA 2017. GODINU

2. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, kao i na osnovu godišnjeg plana revizija.

3. OPĆI DIO

Odjeljenje obavlja stručne, administrativne i ostale dužnosti iz nadležnosti Vlade, koje se odnose na:

- provođenje zakona i propisa nadležnih tijela i institucija BiH i Distrikta iz oblasti obrazovanja, pod nadzorom i uputstvima gradonačelnika,
- materijalno – tehničku i kadrovsku podršku obrazovnim institucijama Distrikta,
- donošenje nastavnih planova i programa u skladu sa standardima modernog, demokratskog i multietničkog društva,
- saradnju između roditelja i nastavnog osoblja,
- sprovođenje edukativnih programa u Distriktu,
- ostale dužnosti iz nadležnosti ovog Odjeljenja u skladu sa zakonima i propisima BiH i Brčko distrikta BiH ili naložene od strane gradonačelnika.

Unutrašnja organizacija Odjeljenja je utvrđena organizacionim planom, a u cilju ostvarenja zakonitog, efikasnog, blagovremenog i ekonomičnog izvršavanja svih poslova iz nadležnosti Odjeljenja, postizanja potpune zaposlenosti i maksimalnog korištenja njihovih stručnih kvalifikacija i znanja, potpune odgovornosti zaposlenika i efikasnog rukovođenja i sistematskog unapređenja rada i saradnje s drugim organima.

Za izvršenje poslova iz djelokruga Odjeljenja organizuju se pododjeljenja-institucije:

- Pododjeljenje za predškolsko i osnovno obrazovanje,
- Pododjeljenje za srednje obrazovanje,
- Pododjeljenje za visoko obrazovanje
- Pododjeljenje za zajedničke poslove,
- Pododjeljenje za ljudske resurse i zapošljavanje i
- Pedagoška institucija.

Organizacionim planom Odjeljenja predviđeno je 1.045 izvršilaca. Na dan 31.12.2017. godine Odjeljenje je imalo 969 izvršilaca.

4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje u **2017.** godini, u dijelu planiranja i izvršenja budžeta, ocjene sistema internih kontrola, kao i usklađenosti poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Odjeljenja je da omogući revizoru da na osnovu prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome da li je finansijsko poslovanje, obavljeno u skladu sa zakonskim važećim propisima kao i primjerenog ponašanja rukovodioca Odjeljenja nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu da li su preduzete sve mjere za namjensko trošenje budžetskih sredstava za svrhe za koje je dato ovlaštenje donošenjem budžeta, te davanja preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

Obim revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije finansijskog poslovanja za 2017. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINANSIJSKOG POSLOVANJA IZ PRETHODNE REVIZIJE

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH je izvršio reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja za 2016. godinu i dostavio konačan Izvještaj broj: 01-02-03-13-316/17. U izvještaju o reviziji finansijskog poslovanja za 2016. godinu date su preporuke kojima se sugeriše preduzimanje određenih aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljem poslovanju.

Na osnovu preporuka iz Izvještaja, Odjeljenje je sačinilo Akcioni plan sa programom mjera za implementaciju nalaza i preporuka po revizorskom izvještaju finansijskog poslovanja za period od 01.01. do 31.12.2016. godine, broj: 13-001512/17 od 17.07.2017. godine, te isti dostavilo Uredu za reviziju u roku koji je regulisan odredbom člana 17 stav 2 Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Osvrtom na preporuke date u Izvještajima o obavljenim revizijama za prethodne godine, te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

- **Realizovane preporuke**

Odjeljenje je realizovalo preporuke iz 2016. godine, a odnose se na:

- okončanje postupka nabavke usluga čišćenja školskih objekata, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH,

- dosljednu primjenu odredbi Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun poreza na naknade licima angažovanim po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima, odnosno ugovora o djelu.
- nabavku usluga reprezentacije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i
- priznavanje rashoda i izdataka u obračunskom periodu u kome su i nastali, shodno Pravilniku o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH i
- dokumentovanje kontrole ugovorenih obaveza korisnika sredstava granta.

- **Preporuke čija je realizacija u toku**

Odjeljenje je djelimično realizovalo preporuke iz 2016. godine, a odnose se na:

- donošenje Zakona o obrazovanju odraslih u Brčko distriktu BiH, čija procedura je u toku i
- naplatu prihoda Odjeljenja na osnovu ugovora o pružanju usluga boravka djece u obdaništima i pravovremeno raskidanje ugovora u slučajevima neplaćanja ugovorenih obaveza, shodno Zakonu o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH i zaključenim ugovorima.

- **Nerealizovane preporuke**

Odjeljenje nije realizovalo preporuke iz Izvještaja o obavljenoj reviziji za 2016. godinu koje se odnose na:

- uspostavljanje efikasnije i racionalnije organizacione strukture u oblasti obrazovanja, shodno odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH i
- procjenu naplativosti potraživanja iz ranijeg perioda, u skladu s mogućim ishodom naplate potraživanja, te ispravku istih, u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Takođe smo utvrdili da Odjeljenje nije realizovalo preporuke po Izvještajima o obavljenoj reviziji za prethodne tri godine, a koje se odnose na:

- efikasno i potpuno funkcionisanje sistema internih kontrola u svim segmentima poslovanja (donošenje jasnih i konkretnih pravila i procedura u svim segmentima poslovanja sa kontrolnim i nadzornim postupcima),
- definisanje konkretnih ciljeva, planiranih i realizovanih aktivnosti, u cilju postizanja uporedivosti prezentiranih podataka u programu rada i izvještaju o radu,

- planiranje i izvršavanje dodatka na bruto plate za nastavno i medicinsko osoblje shodno odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH,
- blagovremeno pokretanje postupka zapošljavanja nedostajućeg obrazovnog osoblja u cilju obezbjeđenja kontinuiteta i kvaliteta održavanja nastavnog procesa,
- uspostavljanje pouzdanih kontrolnih procedura prilikom prijema lož ulja po objektima (dokumentovanje provedenih kontrolnih aktivnosti prilikom prijema lož ulja, koje će obezbijediti razumno uvjerenje da su izvršene isporuke u pogledu obima i kvaliteta, a u skladu sa zaključenim ugovorima),
- priznavanje prava na prevoz učenika, vršiti u skladu sa Zakonom o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu u dijelu prebivališta i upisnih područja kojima učenici pripadaju,
- popunjavanje upražnjenih pozicija u Pododjeljenju za visoko obrazovanje, te stavljanje u funkciju istog,
- blagovremeno dostavljanje dokumentacije o svim izdacima za komunalne usluge, u cilju eliminisanja troškova na ime zatezних kamata po osnovu kašnjenja u plaćanju računa i
- popis imovine, potraživanja i obaveza, te planiranje i vršenje istog na način i u rokovima propisanim Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza.

Potrebno je da Odjeljenje prilikom sačinjavanja Akcionog plana obuhvati sve preporuke date u izvještajima o obavljenim revizijama finansijskog poslovanja prethodnih godina i preduzme aktivnosti na implementaciji istih.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Revizija obuhvata ocjenu sistema internih kontrola, sa naglaskom na funkcionisanje internih kontrola kroz realizaciju programa rada, planiranja i izvršenja budžeta, te usklađenost poslovanja sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo je odgovorno za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Odjeljenje je usvojilo značajan broj internih akata i procedura u cilju uspostavljanja sistema internih kontrola. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Odjeljenja, uređeni su osnovni principi, vrste organizacionih jedinica i njihova nadležnost, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje, ovlaštenja i odgovornost za obavljanje poslova, ostvarivanje javnosti rada i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad.

Izvršili smo procjenu uspostavljanja, funkcionisanja i nadzora sistema internih kontrola na osnovu provedene revizije značajnih procesa poslovanja, te smo utvrdili da se nedostatak sistema internih kontrola ogleda u slijedećem:

- Nedosljedno provođenje stručno-pedagoškog nadzora, u skladu sa odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH i Pravilnika o stručnom ocjenjivanju nastavnika, stručnih saradnika, saradnika u nastavi i vaspitača, u dijelu organizovanog praćenja nastave i utvrđivanja rezultata rada nastavnika.
- Nedosljedna primjena odredbi Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH, posebno u dijelu izmjene i dopune Plana osnovnog i srednjeg obrazovanja u Brčko distriktu BiH, kojim bi bile definisane moguće izmjene cjelokupne organizacije mreža osnovnih škola, u dijelu statusa, sjedišta, naziva, kao i obima i vrste obrazovanja i odgoja u osnovnim i srednjim školama.
- Nedosljedna primjena odredbi Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta Brčko distrikta BiH, prilikom sačinjavanja obrazloženja o realizaciji budžeta, u dijelu analize stalnih sredstava, izvršenja popisa, stope otpisanosti stvari i prava koja podliježu otpisu,
- Dodatak na bruto plate za nastavno i medicinsko osoblje nije planiran u skladu sa odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distriktu BiH.
- Nedosljedna primjena odredbi Okvirnog sporazuma, u dijelu roka važenja samog Okvirnog sporazuma, a time i roka važenja bankarske garancije.
- Nerealizaciju Plana zapošljavanja, tj. Odjeljenje nije završilo planirani prijem u radni odnos nedostajućeg nastavnog osoblja. Te je stoga vršilo angažovanje nastavnog osoblja, za redovno odvijanje nastave u svim obrazovnim ustanovama, zaključivanjem ugovora o privremenim poslovima ili ugovora o djelu, po navedenom osnovu realizovani su izdaci u iznosu od 1.198.705,75 KM.
- Zaključivanje ugovora sa nastavnim osobljem o privremenim poslovima, vršeno bez dokumentovane deficitarnosti određenog zanimanja u skladu sa odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH.
- Ugovori o obavljanju posebnih poslova ne sadrže sve elemente propisane članom 14 Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH odnosno nije definisana vrsta posla i način njegovog izvršenja.
- Zaključivanje ugovora o posebnim poslovima, a da pri tome nije utvrđen obaveznik uplate doprinosa za osiguranje od povrede na radu i profesionalnog oboljenja.
- Odjeljenje je zaključivalo ugovore o izvođenju radova bez postavljenih realnih rokova za organizovanje tehničkog pregleda i primopredaju izvršenih radova.
- Popis imovine nije izvršen u roku koji je propisan Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza.

Potrebno je, u cilju efikasnijeg poslovanja, uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnijem ostvarivanju programskih ciljeva Odjeljenja.

6.2. Usklađenost sa zakonskim propisima

Odredbama člana 110 stav 1 Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH, („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 10/08, 25/08, 04/13, 48/16 i 22/17), (u daljem tekstu: Zakon)), regulisano je da stručno-pedagoški nadzor u školi, s ciljem organizovanog praćenja nastave i drugih oblika obrazovno-odgojnog rada, vrši Pedagoška institucija. Stavom 2 navedenog člana Zakona regulisano je, da se stručno pedagoški nadzor vrši najmanje jednom u toku četiri godine i ima pedagoško-instruktivni karakter.

Uvidom u priloženu dokumentaciju utvrdili smo, da stručno-pedagoški nadzor nije izvršen u nekoliko matičnih škola i svim područnim školama, najmanje jednom u toku četiri godine, što nije u skladu sa odredbama člana 110 stav 2 Zakona.

Potrebno je provoditi stručno-pedagoški nadzor u svim školama u skladu sa odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH.

Odredbama člana 110 stav 3 Zakona regulisano je, da se vršenje stručno-pedagoškog nadzora bliže uređuje podzakonskim aktom, odnosno Pravilnikom o stručnom ocjenjivanju nastavnika, stručnih saradnika, saradnika u nastavi i vaspitača od strane stručnih savjetnika Pedagoške institucije.

Odredbama člana 112 pod a) i h) Zakona regulisano je, da Pedagoška institucija organizuje i prati stručno pedagoški nadzor, utvrđuje rezultate rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u nastavi i prati provođenje stručnog ocjenjivanja.

Odredbama člana 4 Pravilnika o stručnom ocjenjivanju nastavnika, stručnih saradnika, saradnika u nastavi i vaspitača od strane stručnih savjetnika Pedagoške institucije od 15.02.2011. godine (u daljem tekstu: Pravilnik), definisano je da se ocjenjivanje nastavnika, saradnika u nastavi i vaspitača, vrši uzimajući u obzir ukupan rad definisan po područjima, s tim da u ukupnom odnosu ocijena, kvalitet nastavne prakse zauzima najznačajniji dio. Ocjenjivanje se vrši na osnovu: praćenja rada u učionici i razgovora sa nastavnikom, saradnikom u nastavi i vaspitačem.

Uvidom u izvještaje o obavljenom stručno-pedagoškom nadzoru, u postupku revizije utvrdili smo, da je najveći broj stručno-pedagoškog nadzora izvršen uvidom u dokumentaciju škole, odabirom nekoliko dosjea nastavnika, metodom slučajnog uzorka, i to: bez organizovanog praćenja rada u učionici i izvršenog stručnog ocjenjivanja nastavnika, stručnih saradnika, saradnika u nastavi i vaspitača, te se ne može na potpun način utvrditi kvalitet nastavne prakse, što nije u skladu s odredbama član 112 Zakona i odredbama člana 4 Pravilnika.

Potrebno je dosljedno provoditi stručno-pedagoški nadzor, u skladu sa odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH i Pravilnika o stručnom ocjenjivanju nastavnika, stručnih saradnika, saradnika u nastavi i vaspitača, u dijelu organizovanog praćenja nastave i utvrđivanja rezultata rada nastavnika.

Odredbama člana 17 (Plan obrazovanja) Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH, („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 10/08, 25/08, 4/13, 48/16 i 22/17), propisano je da se planom obrazovanja utvrđuje:

- a) razvoj djelatnosti osnovnog i srednjeg obrazovanja,
- b) obim i vrsta obrazovanja i odgoja,
- c) mreža, odnosno, prostorni raspored osnovnih i srednjih škola na teritoriji Distrikta.

Odredbama člana 18 (Mreža škola) Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama, definisano je da se odlukom o mreži osnovnih i srednjih škola reguliše: status, sjedište, naziv i upisna područja za osnovne škole.

Planom obrazovanja u osnovnim i srednjim školama, koji je donesen još 2001. godine (objavljen u „Službenom glasniku Brčko distrikta BiH“ broj 13/01), te isti usvojen od strane Skupštine Distrikta definisan je: razvoj djelatnosti osnovnog i srednjeg obrazovanja, mreža osnovnih škola, te obim i razvoj obrazovanja i odgoja.

U postupku revizije utvrdili smo, da se usvojeni Plan osnovnog i srednjeg obrazovanja u Brčko distriktu BiH odnosi na školsku 2001/2002. godinu, te da Odjeljenje od 2001. godine, zaključno sa 31.12.2017. godine, nije vršilo izmjenu i dopunu odnosno ažuriranje navedenog Plana, u dijelu mreže osnovnih škola, statusa, sjedišta, naziva, upisnih područja, kao i obima i vrste obrazovanja i odgoja u srednjim školama.

Potrebno je da Odjeljenje, izvrši izmjenu i dopunu Plana osnovnog i srednjeg obrazovanja u Brčko distriktu BiH, u dijelu cjelokupne organizacije mreže osnovnih škola, statusa, sjedišta, naziva, kao i obima i vrste obrazovanja i odgoja u srednjim školama, kako je to regulisano odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama.

6.3. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Odredbama člana 58 (Izveštaji i programi rada) Statuta Brčko distrikta BiH, propisano je da na kraju svake kalendarske godine gradonačelnik, pored ostalog, podnosi Skupštini program rada Vlade Distrikta za narednu godinu, koji se sastoji iz planova i programa rada odjeljenja i institucija Brčko distrikta BiH.

Iz navedenog proizilazi da je Odjeljenje iz svoje nadležnosti, koje su propisane članom 26 Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 19/07, 2/08, 43/08 i 9/13), obavezno donijeti program rada za narednu godinu, prije kraja tekuće godine.

U postupku revizije smo utvrdili, da je Odjeljenje Vladi Brčko distrikta BiH, 18.01.2017. godine uputilo Program rada za 2017. godinu, što nije u skladu sa pomenutim odredbama Statuta Brčko distrikta BiH.

Pored navedenog u postupku revizije smo utvrdili, da Odjeljenje do kraja naše revizije nije završilo aktivnosti na realizaciji utvrđenih ciljeva, odnosno, programskih zadataka iz svoje nadležnosti, koji se posebno odnose na:

- utvrđivanje rezultata rada vaspitača, nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u nastavi, te praćenje stručnog ocjenjivanja,

- nadzor nad primjenom pedagoških standarda za predškolsko vaspitanje i obrazovanje, osnovno i srednje obrazovanje u Brčko distriktu BiH,
- usklađivanje obrazovanja i obuke s potrebama tržišta rada i
- analiziranje realizacije praktične nastave u srednjim stručnim školama Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, da Odjeljenje iz svoje nadležnosti, blagovremeno donese Plan i program rada koji je sastavni dio Programa rada Vlade Distrikta, kako bi isti bio podnesen Skupštini Brčko distrikta BiH u roku koji je propisan odredbama Statuta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je poduzeti aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Programom rada.

6.4. Prihodi i primici

Odjeljenje za obrazovanje je za 2017. godinu planiralo prihode u iznosu od 805.000,00 KM, a ostvarilo u iznosu od 869.222,62 KM, odnosno 107,98%. Povećanje prihoda u odnosu na planirane uglavnom je rezultat povećanja broja lica koja polažu vozačke ispite.

U strukturi ostvarenih prihoda od pruženih usluga, najznačajniji dio prihoda Odjeljenja čine: prihodi od usluga boravka djece u dječijim vrtićima-obdaništima u iznosu od 506.016,70 KM, prihodi od usluga za polaganje vozačkih ispita 252.243,35 i prihodi od naknada za polaganje vanrednih ispita 68.635,74 KM.

6.5. Planiranje i izvršenje budžeta

Tekući izdaci Odjeljenja za 2017. godinu odobreni su budžetom u iznosu od **35.469.260,88** KM, a izvršeni u iznosu od **34.471.071,67** KM, što čini 97,19 % izvršenja plana, a prikazani su u Tabeli broj 1, koja se nalazi u Prilogu izvještaja.

Odredbama člana 21 stav (1) Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta Brčko distrikta BiH regulisano je, da je Direkcija za finansije Brčko distrikta BiH dužna uz računovodstvene iskaze, za potrebe Vlade, skupštinske komisije i drugih zainteresovanih strana, dostaviti i tekstualni izvještaj obrazloženja izvršenja budžeta. Odredbama stava (2) navedenog člana regulisano je, da su budžetski korisnici dužni, na zahtjev trezora, dostaviti tekstualni dio izvještaja.

Odredbama člana 22 stav (1) pod d) navedenog Pravilnika regulisano je, da u tekstualnom dijelu treba prezentovati analizu stalnih sredstava, izvršenje popisa, stopu otpisanosti stvari i prava koja podliježu otpisu.

Uvidom u obrazloženja izvršenja budžeta Odjeljenja, utvrdili smo da u tekstualnom dijelu nije prezentovana analiza stalnih sredstava, izvršenje popisa, stopa otpisanosti stvari i prava koja podliježu otpisu, što nije u skladu s odredbama člana 22 stav (1) Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, da Odjeljenje, prilikom sačinjavanja obrazloženja o realizaciji budžeta, dosljedno primjeni odredbe Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta Brčko distrikta BiH, u dijelu analize stalnih sredstava, izvršenja popisa, stope otpisanosti stvari i prava koja podliježu otpisu.

6.5.1. Izdaci za bruto plate i naknade zaposlenih

Izdaci za bruto plate i naknade troškova zaposlenih za 2017. godinu odobreni su u iznosu od **24.189.890,92 KM**, a realizovani su u iznosu od **23.838.781,83 KM**, što predstavlja **98,55%** izvršenja plana.

Kao što smo i u prethodnim revizijama ustanovili navedeni izdaci sadrže i dodatak na plate obrazovnih radnika u visini 10% osnovne plate.

Planiranje, obračun i isplata uvećanja plata za nastavno i medicinsko osoblje, nije u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distriktu BiH.

Potrebno je dodatak na bruto plate za nastavno i medicinsko osoblje planirati u skladu sa odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distriktu BiH.

Navedeni izdaci u odnosu na 2016. godinu veći su za 408.826,67 KM (Obrazloženje Odjeljenja uz izvršenje Budžeta za 2017. godinu glasi: „Zapošljavanjem većeg broja lica u toku 2017. godine uticalo je na to da se realizovani iznos za bruto plate i naknade poveća u odnosu na realizovani iznos prethodne godine“.

6.5.2. Izdaci za hranu i prehrambeni materijal

Izdaci za hranu i prehrambeni materijal realizovani su u iznosu od 114.473,88 KM.

Na osnovu odredbi članova 25. i 32. Zakona o javnim nabavkama, a nakon provedenog otvorenog postupka za izbor najpovoljnijeg ponuđača za dodjelu okvirnog sporazuma za nabavku prehrambenih proizvoda za potrebe obdaništa, dana 27.06.2016. godine zaključen je okvirni sporazum između Odjeljenja kao kupca i prodavca.

Na osnovu Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača i Okvirnog sporazuma, sa istim je zaključen pojedinačni ugovor, broj: 13-000812/16, o sukcesivnoj isporuci roba.

Odredbama člana 3. Okvirnog sporazuma regulisano je da se isti zaključuje na period u trajanju od godine dana od dana potpisivanja, tj. do 27.06.2017. godine.

Takođe odredbama člana 4. stav 2. Okvirnog sporazuma regulisano je, da se prodavac obavezuje da prilikom potpisivanja istog dostavi neopozivu bankarsku garanciju u korist Vlade Brčko distrikta BiH u iznosu 10% vrijednosti okvirnog sporazuma, sa rokom važenja do 27.06.2017. godine.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, račun broj: 3143/VBD izdat od strane prodavca, odnosno dobavljača i ulaz robe broj: 04-06/17 potpisanog od strane ovlaštenog lica Odjeljenja, revizijom smo utvrdili, da je roba isporučivana nakon isteka Okvirnog sporazuma, a samim time i nakon isteka bankarske garancije, što nije u skladu sa odredbama člana 3. i člana 4. stav 2. Okvirnog sporazuma.

Potrebno je da Odjeljenje dosljedno poštuje odredbe Okvirnog sporazuma, u dijelu roka važenja samog Okvirnog sporazuma, a time i roka važenja bankarske garancije.

6.5.3. Izdaci za gorivo

Izdaci za gorivo realizovani su u iznosu od 4.716,11 KM.

Na osnovu Odluke o dodjeli okvirnog sporazuma najpovoljnijem dobavljaču za nabavku i sukcesivnu isporuku tečnih goriva, broj: 13-002011/14 i Okvirnog sporazuma, broj: 01.1-0100DA-045/15, sa najpovoljnijim dobavljačem zaključen je pojedinačni ugovor za nabavku i isporuku tečnih goriva za vozila u vlasništvu Odjeljenja u 2017. godini.

U postupku revizije utvrdili smo da je Odjeljenje, zaključno sa 31.12.2017. godine, bez dokumentovanog pravedanja vršilo nabavku goriva, u iznosu od 471,80 KM, od dobavljača koji nije odabran u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Potrebno je da Odjeljenje vrši nabavku goriva od dobavljača koji je odabran kao najpovoljniji u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

6.5.4. Izdaci za kompjuterski materijal

Izdaci za kompjuterski materijal realizovani su u iznosu od 27.535,65 KM.

Na osnovu članova 16. i 17. Zakona o Vladi Brčko distrikta BiH, gradonačelnik je donio Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača za nabavku kompjuterskog materijala, broj: 13-000954/16 od 11.10.2016. godine.

Odredbama člana 3 navedene Odluke, regulisano je da će se finansiranje nabavke kompjuterskog materijala finansirati iz budžeta 2016. godine.

Revizijom smo utvrdili, da je od navedenog realizovanog iznosa izdataka za kompjuterski materijal, 4.199,93 KM finansirano iz budžeta 2017. godine, što nije u skladu sa odredbama člana 3 Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača za nabavku kompjuterskog materijala.

Potrebno je finansiranje nabavke kompjuterskog materijala, vršiti u skladu sa odredbama Odluke gradonačelnika o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

Odredbama člana 2. Ugovora o kupoprodaji robe (kompjuterskog materijala) zaključenog dana 28.11.2016. godine, između Odjeljenja i najpovoljnijeg dobavljača, regulisano je: stavom 1. da će se „isporuka roba izvršiti nakon potpisivanja ugovora u roku od 15 dana od dostavljanja naloga za nabavku“ a stavom 2. „U slučaju kašnjenja u isporuci roba, do koje je došlo krivicom prodavca (odnosno dobavljača), isti će platiti ugovorenu kaznu u iznosu od 1% vrijednosti ugovorene isporuke roba, za svaki dan kašnjenja do urednog ispunjenja, s tim da ukupan iznos ugovorene kazne ne može prijeći 10% od ukupno ugovorene vrijednosti robe koja je predmet narudžbe i stavom 4 „Kupac (Odjeljenje) neće naplatiti ugovorenu kaznu ukoliko je do kašnjenja došlo uslijed više sile“.

Revizijom smo utvrdili, da isporuka robe nije izvršena u vrijednosti od 19.128,49 KM u roku koji je regulisan navedenim Ugovorom. Takođe konstatujemo da nam Odjeljenje nije dokumentovalo da li je do neizvršenja ugovora došlo krivicom prodavca (odnosno dobavljača), kako bi moglo iskoristiti pravo jednostranog raskida ugovora i tražiti naknadu prouzrokovane štete u skladu sa odredbama člana 2 stav 2 Ugovora o kupoprodaji robe.

Potrebno je da Odjeljenje dokumentuje razloge neizvršenja navedenog Ugovora, tj. da li je do neizvršenja došlo krivicom prodavca ili se radi o višoj sili, kako bi isto postupilo u skladu sa odredbama člana 2 Ugovora.

Takođe je potrebno, da Odjeljenje dosljedno poštuje odredbe zaključenog Ugovora o kupoprodaji robe, odnosno kompjuterskog materijala.

6.6. Izdaci po osnovu ugovora o djelu i ugovora o posebnim poslovima

Izdaci po osnovu ugovora o djelu i ugovora o posebnim poslovima realizovani su u iznosu od 1.353.105,75 KM.

Navedeni iznos izdataka, odnosi se na: izdatke po osnovu ugovora o djelu (ugovora o privremenim poslovima nastavnog osoblja) u iznosu od 1.198.705,75 KM i izdatke po osnovu obavljanja posebnih poslova (administrativni poslovi) u iznosu od 154.400,00 KM.

6.6.1. Izdaci po osnovu o privremenim poslovima nastavnog osoblja

Odjeljenje je u skladu sa Odlukom o realizaciji plana zapošljavanja iz 2016. godine nastavilo aktivnosti u 2017. godini na realizaciji konkursa za 90 izvršilaca na neodređeno vrijeme i 37 izvršilaca na određeno vrijeme. S tim u vezi doneseno je 110 odluka o izboru kandidata, a zaprimljeno je 3.483 prijava kandidata. U skladu sa Odlukom o realizaciji plana zapošljavanja za 2017. godinu raspisana su dva konkursa, s tim što se drugi konkurs realizuje u 2018. godini. Po prvom raspisanom konkursu prima se 32 izvršioca na neodređeno vrijeme i 70 izvršilaca na određeno vrijeme.

Provedenom revizijom utvrdili smo da Odjeljenje, do početka školske 2017/2018. godine, nije na osnovu Plana zapošljavanja završilo planirani prijem u radni odnos nedostajućeg nastavnog osoblja.

Vlada je, na prijedlog Odjeljenja, u cilju obezbjeđivanja redovnog odvijanja nastave u svim obrazovnim ustanovama, donijela:

- Odluku o davanju saglasnosti broj: 05-000055/17 od 13.01.2017. godine, Odjeljenju obrazovanje za angažovanje do 210 lica za potrebe Odjeljenja, najduže do popunjavanja pozicija po osnovu javnog konkursa (školska godina 2016./2017.) i
- Odluku o davanju saglasnosti broj: 33-002638/17 od 29.08.2017. godine, Odjeljenju obrazovanje za angažovanje do 100 lica za potrebe Odjeljenja, najduže do popunjavanja pozicija po osnovu javnog konkursa (školska godina 2017./2018.).

Konstatujemo da je Odjeljenje vršilo angažovanje nastavnog osoblja, za redovno odvijanje nastave u svim obrazovnim ustanovama, zaključivanjem ugovora o privremenim poslovima ili ugovora o djelu, te su po navedenom osnovu realizovani izdaci u iznosu od 1.198.705,75 KM.

Navedeni izdaci manji su u odnosu na 2016. godinu za 73.448,01 KM, a nasuprot ovom zvaničnom podatku, iznos izdataka za bruto plate i naknade u 2017. godini veći je u odnosu na 2016. godinu za 408.826,67 KM (obratiti pažnju na tačku 6.5.1. Izveštaja, u dijelu Obrazloženja Odjeljenja uz izvršenje Budžeta za 2017. godinu koje glasi: „Zapošljavanjem većeg broja lica u toku 2017. godine uticalo je na to da se realizovani iznos za bruto plate i naknade poveća u odnosu na realizovani iznos prethodne godine“.

Konstatujemo da Odjeljenje u tekstualnom dijelu izvršenja budžeta (Izvršenje budžeta Brčko distrikta za period I-XII 2017. godine str. 152), nije obrazložilo najvažnije uzroke odstupanja izvršenja izdataka u tekućem od izvršenja u istom periodu prethodne godine, što nije u skladu sa odredbama člana 21 stav 2 pod c) Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je blagovremeno izvršiti popunjavanje upražnjenih sistematizovanih pozicija na osnovu Plana zapošljavanja.

Potrebno je da Odjeljenje u tekstualnom dijelu izvršenja budžeta, obrazloži najvažnije uzroke odstupanja izvršenja izdataka u tekućem od izvršenja u istom periodu prethodne godine, u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem budžetu u Brčko distriktu BiH.

Na dalje odredbom člana 95 Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH predviđena je mogućnost da se izvođenje nastave deficitarnih struka i predmeta može povjeriti i spoljnom saradniku.

Revizijom smo utvrdili da je Odjeljenje zaključivalo ugovore o privremenim poslovima sa nastavnim osobljem, a da pri tome nije dokumentovalo deficitarnost zanimanja, što nije u skladu sa prethodno navedenom odredbom Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je zaključivanje ugovora sa nastavnim osobljem o privremenim poslovima, vršiti na osnovu dokumentovane deficitarnosti određenog zanimanja u skladu sa odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH.

6.6.2. Ugovori o posebnim poslovima

Izdaci po osnovu ugovora o angažovanju lica radi obavljanja **posebnih poslova** (ekonomsko-pravni poslovi), realizovani su u iznosu od 154.440,00 KM.

Zaključivanje pojedinačnih ugovora vršeno je na osnovu Odluke Vlade o davanju saglasnosti, broj: 05-000354/17 od 29.03.2017. godine, za angažovanje izvršioca sa visokom stručnom spremom na ekonomsko-pravnim poslovima.

Članom 46 a) stav 4 Zakona o izmjenama i dopunama zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Zakon o državnoj službi) regulisano je, da se naknada za obavljanje posebnih poslova, kao i forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih

poslova propisuju Pravilnikom o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Pravilnik o radu).

U postupku revizije utvrdili smo, da ne postoje pisane procedure i kriteriji koji bi regulisali način angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova.

Potrebno je donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulisali način angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.

Odredbama člana 14 (Forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova) stav 1 pod f) Pravilnika o radu regulisano je, da ugovor o obavljanju posebnih poslova treba da sadrži „vrstu posla i način izvršenja“.

Revizijom smo utvrdili, da ugovorima o obavljanju posebnih poslova nisu regulisane vrste posla i način njihovog izvršenja, nego je regulisano da će izvršilac poslove obavljati po nalogu šefa Odjeljenja, što nije u skladu sa odredbama člana 14 (Forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova) stav 1 pod f) Pravilnika o radu.

Potrebno je, da ugovori o obavljanju posebnih poslova sadrže sve elemente propisane članom 14 Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu definisanja vrste posla i načina njegovog izvršenja.

Odredbama člana 46 a) stav 2 Zakona o izmjenama i dopunama zakona o državnoj službi regulisano je, da su posebni poslovi, poslovi koji se obavljaju radi ispunjenja obaveza iz nadležnosti organa javne uprave za koje nisu predviđena radna mjesta. Takođe odredbama člana 13 stav 1 Pravilnika o radu regulisano je, da se u izuzetnim slučajevima, rad u organima javne uprave može obavljati angažovanjem lica radi obavljanja posebnih poslova za koje ne postoje predviđena radna mjesta.

Uvidom u Organizacioni plan Odjeljenja i stanje popunjenosti sistematizovanih radnih mjesta i obrazloženje prijedloga za angažovanje lica za obavljanje posebnih poslova utvrdili smo, da se ugovori odnose za obavljanje redovnih stručnih poslova iz nadležnosti Odjeljenja, te da je potreba nastala zbog nepopunjenosti pozicija predviđenih Organizacionim planom Odjeljenja. Konstatujemo da angažovanje lica za obavljanje posebnih poslova u Odjeljenju, nije u skladu sa odredbama člana 46 a) stav 2 Zakona o državnoj službi i člana 13 stav 1 Pravilnika o radu.

Potrebno je, prilikom angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštivati odredbe Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažovanja lica na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.

Odredbama člana 14 Pravilnika o radu utvrđena je obaveza organa javne uprave da o zaključenim ugovorima o obavljanju posebnih poslova obavijesti Zavod za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, što ima za posljedicu privremeno brisanje angažovanih lica iz evidencije nezaposlenih lica i gubitak zdravstvenog osiguranja.

Zaključenim ugovorima nije definisan obveznik uplate doprinosa za osiguranje od povrede na radu i profesionalnog oboljenja, tako da angažovana lica u toku rada nisu pokrivena zdravstvenim osiguranjem. Zbog mogućeg nastanka povreda na radu i profesionalnih oboljenja u datim okolnostima, mogu se očekivati odštetni zahtjevi koji višestruko premašuju iznose uplaćenih doprinosa nastale primjenom propisane osnovice i stope za obavljanje ovih poslova.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora, u okviru visine naknade, odrediti obveznika uplate doprinosa za osiguranje od povrede na radu i profesionalnog oboljenja i obezbijediti njeno izvršenje.

6.7. Grantovi neprofitnim organizacijama

Grantovi neprofitnim organizacijama planirani su u iznosu od 603.000,00 KM i ostvareni su u istom iznosu ili 100% planiranih sredstava. Pomenuti grantovi su dodijeljeni u korist: Ekonomskog fakulteta u Brčkom Univerzitetu u Istočnom Sarajevu u iznosu od 167.000,00 KM, Poljoprivredno prehrambenog fakulteta Univerzitetu u Sarajevu u iznosu 151.000,00 KM, Prirodno matematičkog fakulteta Univerzitetu u Sarajevu 201.000,00 KM, te Sveučilišta u Mostaru u iznosu od 84.000,00 KM.

Sredstva su dodijeljena, na osnovu Odluke o usvajanju programa utroška sredstava sa pozicije grantova neprofitnim organizacijama u 2017. godini broj: 02-000252/17 od 15.12.2017. godine i Odluke o utvrđivanju kriterija za korištenje novčanih sredstva s pozicije grantova neprofitnim organizacijama u 2017. godini broj: 02-000254/17 od 15.12.2017. godine.

6.8. Planiranje i izvršenje budžeta kapitalnih potreba

Odobrena sredstva budžeta kapitalnih potreba za period 2015.–2017. godine, iznose 4.635.061,52 KM i sa 31.12.2017. godine su realizovana u iznosu od 2.456.325,74 KM ili 53 % (tabela 2 u Prilogu Izvještaja). Ukupno realizovana sredstva kapitalnog budžeta se odnose na nabavku, izgradnju i rekonstrukciju školskih objekata i igrališta, nabavku namještaja i računarske opreme, te nabavku i rekonstrukciju ostale opreme.

Od ukupno realizovanih sredstava budžeta kapitalnih potreba u iznosu od 2.456.325,74 KM, na sredstva odobrena budžetom za 2017. godinu se odnosi 421.416,11 KM, za 2016. godinu 400.044,27 KM i za 2015. godinu 1.634.865,36 KM.

Izvršenje kapitalnog budžeta Odjeljenja za 2015. godinu iznosi 97,24 %, za 2016. godinu iznosi 56,77 % i za 2017. godinu iznosi 18,74 %.

Prilikom izgradnje ili rekonstrukcije objekata i opreme, Odjeljenje, kao naručilac radova, sa izvođačem zaključuje ugovor o izvođenju radova. Odredbama ugovora je regulisano, da po završetku ugovorenih radova i otklanjanja eventualnih nedostataka, naručilac je u obavezi da u roku od 5 dana organizuje tehnički pregled i primopredaju izvršenih radova, te da su ugovorne strane u obavezi sačiniti zapisnik o primopredaji radova i konačnom obračunu.

Dalje, odredbama ugovora regulisan je način plaćanja izvedenih radova, i to u roku od 30 dana po ispostavljanju računa od strane izvođača za izvršene radove koji su predmet ugovora.

Takođe, odredbama ugovora su utvrđene obaveze naručioca da obezbijedi blagovremenu zapisničku primopredaju radova, te da uredno, u skladu sa odredbama ugovora plaća ispostavljene konačne situacije od strane izvođača.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju u postupku revizije utvrdili smo da u pojedinim slučajevima, nakon završetka ugovorenih radova ispostavljene su okončane situacije, a zapisnici o primopredaji izvedenih radova sačinjeni su 20 dana nakon okončane situacije, a konačan obračun, odnosno, potvrda o izvedenim radovima sačinjena od strane nadzornog organa 30 dana od dana ispostavljanja okončane situacije.

Na osnovu prethodno navedene dokumentacije (okončanih situacija odnosno računa, zapisnika o primopredaji izvedenih radova i potvrde o izvedenim radovima) plaćanja su vršena sa značajnim kašnjenjem, u odnosu na rokove plaćanja predviđene odredbama ugovora.

Odjeljenje je u obavezi da odredbama ugovora o izvođenju radova utvrdi obavezu nadzornog organa da izvrši tehnički pregled i primopredaju izvršenih radova na dan prije ispostavljanja konačne situacije (računa) od strane izvođača radova, te da plaćanje izvođaču izvrši u skladu sa odredbama ugovora.

Potrebno je, da Odjeljenje prilikom izvršenja kapitalnog budžeta Odjeljenja zaključuje ugovore o izvođenju radova sa postavljenim realnim rokovima za organizovanje tehničkog pregleda i primopredaju izvršenih radova, kao i plaćanje računa izvođaču u skladu sa odredbama ugovora.

6.9. Popis imovine i obaveza

Odjeljenje je donijelo Odluku o imenovanju komisije za popis stalnih sredstava i obaveza prema izvorima sredstava broj 05-000900/17 od 12.10.2017. godine, sa zadatkom da, u skladu s Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza, sačini plan rada i izvrši popis u Odjeljenju, sa stanjem na dan 31.12.2017. godine, te da Izveštaj o izvršenom popisu usagласi sa Direkcijom za finansije i dostavi Centralnoj popisnoj komisiji.

Odredbama člana 4 stav 2 Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 30/08 od 18.07.2008. godine), regulisano je, da je popisna komisija dužna sačiniti izvještaj o izvršenom popisu. Odredbama člana 7 definisano je da je popisna komisija dužna da izvještaj o popisu stalnih sredstava, sitnog inventara i zaliha materijala dostavi Centralnoj popisnoj komisiji, najkasnije do 15. januara naredne godine.

Revizijom smo utvrdili da je popisna komisija sačinila Izveštaj o izvršenom popisu stalnih sredstava, sitnog inventara i zaliha materijala na dan 31.12.2017. godine, te da isti nije dostavila Centralnoj popisnoj komisiji u roku koji je propisan odredbama člana 7 Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza.

Potrebno je, popis imovine planirati i vršiti u rokovima propisanim Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza.

7. Komentar

Odjeljenju je uručen Nacrt izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja u periodu od 01.01.-31.12.2017. godine, broj: 01-02-03-13-180/18, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Odjeljenje se očitovalo dopisom broj: 13-001658/18 od 08.06.2018. godine.

Primjedbe pod tačkom 2 Očitovanja, koje se odnose na isplate grantova visokoškolskim ustanovama smo uvažili i iste smo inkorporirali u konačan Izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskog poslovanja za 2017. godinu.

Primjedbe pod tačkom 3 i 4 Očitovanja, koje se odnose privremene i povremene poslove, djelimično smo uvažili i iste smo inkorporirali u konačan Izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskog poslovanja za 2017. godinu.

Primjedba koja se odnosi na nabavku novih udžbenika, smo uvažili i istu smo inkorporirali u konačan Izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskog poslovanja za 2017. godinu.

Takođe primjedbu koja se odnosi na usklađivanje obrazovanja i obuke sa potrebama tržišta, smo uvažili.

Ostale primjedbe i obrazloženja nismo uvažili iz razloga što se primjedbe i obrazloženja, na naše nalaze i preporuke iz Nacrta izvještaja, uglavnom odnose na negiranje odgovornosti Odjeljenja za nepravilnosti, bez dostavljanja dodatne dokumentacije koja bi utjecala na izmjenu nalaza i preporuka.

Tim za reviziju

Avdija Bašić, dipl. oec.

Ljubica Tomić, dipl. oec.

8. PRILOZI

Struktura odobrenih budžetom i izvršenih tekućih izdataka za 2016. godinu

Tabela 1

Ekon. Kod	Naziv ekonomskog koda	Planirani tekući budžet za 2017. god.	Virmanizacije i amandmani	Konačan plan budžeta za 2017. godinu	Izvršenje tekućeg budžeta za 2017. godinu	Procenat izvršenja 6/5*100	Raspoloživo
1	2	3	4	5	6	7	8
611000	Plate i naknade zaposlenih	25.982.432,14	-1.481.524,22	24.500.907,92	24.129.288,81	98,48	371.619,11
611100	Bruto plate	25.721.132,14	-1.531.241,22	24.189.890,92	23.838.781,83	98,55	351.109,09
611200	Naknade troškova zaposlenih	261.300,00	49.717,00	311.017,00	290.506,98	93,41	20.510,02
612100	Doprinos na teret poslodavca	996.904,42	-112.151,46	884.752,96	840.844,08	95,04	43.908,88
613000	Izdaci za materijal i usluge	5.096.300,00	111.500,00	5.207.800,00	4.926.529,29	94,60	281.270,71
613100	Putni troškovi	39.000,00	11.500,00	50.500,00	41.839,04	82,85	8.660,96
613200	Izdaci za energiju	1.095.900,00	-28.000,00	1.067.900,00	993.937,95	93,07	73.962,05
613300	Izdaci za komun. usluge	330.000,00	5.500,00	335.500,00	317.410,83	94,61	18.089,17
613400	Nabavka materijala	683.500,00	100.500,00	784.000,00	707.634,73	90,26	76.365,27
613500	Izdaci za usl. prev. i goriva	2.679.300,00	-58.500,00	2.620.800,00	2.587.308,28	98,72	33.491,72
613700	Izdaci za tekuće održavanje	211.800,00	80.500,00	292.300,00	227.693,20	77,90	64.606,80
613800	Izdaci osigur., bank. us. i usl. pl. pro.	56.800,00	0,00	56.800,00	50.705,26	89,27	6.094,74
613900	Ugovorene usluge	3.184.700,00	125.000,00	3.309.700,00	3.063.209,51	92,55	246.490,49
614000	Tekući grantovi	1.633.600,00	-67.500,00	1.566.100,00	1.511.199,98	96,49	54.900,02
614200	Grantovi pojedincima	1.030.600,00	-67.500,00	963.100,00	908.199,98	94,30	54.900,02
614300	Grantovi neprofitnim organizacijama	603.000,00	0,00	603.000,00	603.000,00	100,00	0,00
	Ukupan tekući budžet	36.893.936,56	-1.424.675,68	35.469.260,88	34.471.071,67	97,19	998.189,21

Pregled odobrenih i izvršenih kapitalnih izdataka

Tabela 2

God.	Planirani kapitalni budžet po godinama	Izvršenje kapitalnog budžeta do 01.01.2017.	Izvršenje kapitalnog budžeta u 2017. god.	Izvršeno na dan 31.12.2017.	Neurošena planirana sredstava na dan 31.12.2017.	% izvršenja $\frac{5}{2} \cdot 100$
1	2	3	4	5	6	7
2015.	1.681.251,80	1.449.183,67	185.681,69	1.634.865,36	46.386,44	97,24
2016.	704.686,25	3.503,49	396.540,78	400.044,27	304.641,98	56,77
2017.	2.249.123,47	0,00	421.416,11	421.416,11	1.827.707,36	18,74
	4.635.061,52	1.452.687,16	1.003.638,58	2.456.325,74	2.178.735,78	52,99

Pregled planiranih i ostvarenih prihoda

Tabela 3

R. br.	Ekonomski kod	O P I S	Planirano	Ostvareno	%
1.	722100	Administrativne takse	1.350,00	1.125,00	83,33
2.	722500	Posebne naknade i takse	78.650,00	84.670,74	107,66
3.	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga	725.000,00	758.262,55	104,59
4.	722700	Neplanirane uplate	0,00	25.164,33	0,00
5.	700000	Prihodi ukupno (3+4)	805.000,00	869.222,62	107,98